

ВПЛИВ ВОЄННИХ ДІЙ В УКРАЇНІ НА ЄВРОПЕЙСЬКІ АВІАЦІЙНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Транспортна система України змінилася внаслідок воєнних дій, які почалися 24 лютого 2022 року. В теперішніх умовах через бойові дії на території України та запроваджений військовий стан повітряний простір України закритий для польотів цивільної авіації.

У 2021 році Україна мала позитивну динаміку: у серпні означеного року кількість рейсів над Україною сягнула 76% від показників серпня 2019 року, аналогічним був і загальноєвропейський показник – 71% [1]. Показники темпу відновлення авіаперевезень в Україні, як і загалом в Європі, збільшувалися та складали позитивний прогноз Євроконтролю, який і надалі очікував продовження підвищення інтенсивності повітряного руху.

У звіті генерального директора про галузь авіатранспорту, AGM 2022, 20 червня 2022 Доха, [2] прозвучало наступне: «Немає способу прикрасити гіркі економічні та політичні реалії, з якими ми стикаємося. Але бажання подорожувати і потреба в переміщенні вантажів є однозначними».

Як відмічалось вище, у зв'язку з воєнними діями в Україна, зупинилися комерційні польоти, припинилися польоти над Молдовою. В інших місцях, навколо кордонів України, Росії та Білорусі, польоти також мають значні зміни. Багато країн скоротили перельоти, яке пояснюється припиненням потоків до Росії та з неї (рисунок 1).

Так Литва втрачає 46% перельотів за добу, зокрема з Німеччини, Франції та Великобританії. Аналогічно мають втрати з тієї ж причини Польща, Латвія та інші країни. Литва також втратила 25 польотів на день до та з Північно-Східної Азії та 20 до та з Південної та Південно-Східної Азії через те, що неєвропейські перевізники, які все ще використовують повітряний простір Росії, тримаються далі на північ, проходячи через Естонію та Латвію, а не через Литву. Решта скорочення кількості авіаперельотів для Литви пояснюється коротшими рейсами, такими як Фінляндія та

Естонія до Німеччини, які тримаються далі на захід, подалі від Калінінградського ексклаву, таким чином переносячи 18 щоденних перельотів з Литви до Швеції. Деякою компенсацією для Литви є те, що авіарейси між Туреччиною та Росією продовжують, хоча вони також зазнали скорочення на 30%. Литва на цьому потоці отримала приблизно 18 рейсів на день, оскільки європейські авіаперельоти тримаються далі на захід, щоб уникнути Білорусі, і це є компенсацією за скорочення кількості перельотів до та з Азії, також через те, що Білорусь закрита.

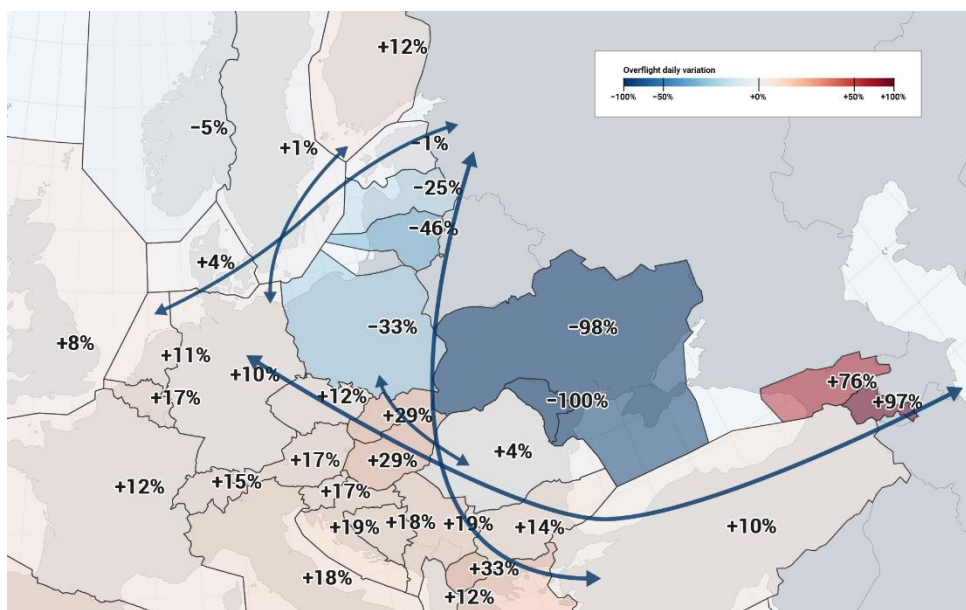

Рис. 1. Відсоток зміни в польотах між подіями до та після вторгнення в Україну (термін між подіями – один місяць) [3]

В деяких європейських країнах кількість рейсів зросла, наприклад між Німеччиною та Китаєм кількість рейсів зросла на 10%, і європейські перевізники здійснюють тепер маршрути на південь, наприклад через Грузію.

Також, наприклад в Угорщині, кількість авіаперельотів зросла на 29% (290 авіаперельотів на день), що пояснюється: перенаправленням потоків до Азії та Близького Сходу і далі на південь (100 авіаперельотів на день); збільшення кількості рейсів до та з Румунії (70 рейсів за день) і це здебільшого не зміна маршруту, а «органічне» наскрізне зростання; за рахунок потоку Туреччина-Росія, а також інші скандинавські та балтійські потоки, які зараз уникають України.

Зміни кількості авіаперельотів по країнах Європи представлені на рисунку 2.

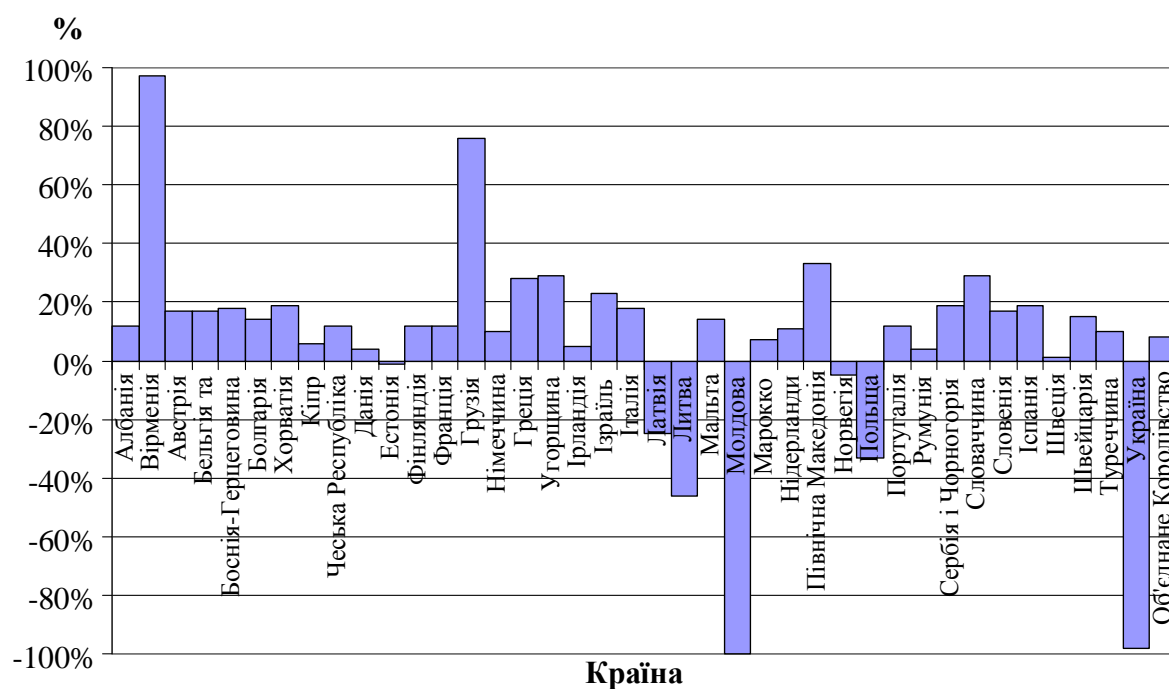

Рис. 2. Відсоток зміни кількості авіаперельотів по країнах Європи

В цілому у період з лютого по березень 2022 р. спостерігається деяке сезонне збільшення кількості рейсів у Європі (за даними ECAS кількість зросла на 8% [3]), що є нормальним явищем в зв'язку з відновленням кількості авіарейсів після чергового Коронавірусу (його омікрон-варіанту).

Список використаних джерел

1. Україна показала позитивну тенденцію зростання внутрішніх авіаперевезень — Олександр Кубраков. 2021. URL: <https://mtu.gov.ua/news/33082.html> (дата звернення: 10.11.2022)
2. Director General's Report on the Air Transport Industry, AGM 2022, Doha. URL: <https://www.iata.org/en/pressroom/2022-speeches/2022-06-20/> (дата звернення: 10.11.2022)
3. EUROCONTROL Data Snapshot #28 on how re-routing around Ukraine is disrupting traffic flows across a wide area. 2022. URL: <https://www.eurocontrol.int/publication/eurocontrol-data-snapshot-28-how-re-routing-around-ukraine-disrupting-traffic-flows> (дата звернення: 10.11.2022)